

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU**
(sediul Râșcani)

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev 3
Email: jrc@justice.md; Tel.: /+373 22/ 43 80 02
www.instante.justice.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. A. Lapusneanu, 28, MD-2004.

20-05-2393 25

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) remite în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova Încheierea nr. 2i-1020/23 din 16 octombrie 2025, prin care au fost admise cererile înaintate de reprezentantului creditorului SRL "Metropolis City", de ridicare a excepției de neconstituționalitate a textului "[...] dacă termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului [...]" din conținutul art. 145, alin. (2) din Legea insolvenței și a prevederilor art. 1, alin. (4) din Legea insolvenței și, de ridicare a excepției de neconstituționalitate a textului "[...] dacă termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului [...]" din conținutul art. 145, alin. (2) din Legea insolvenței și a prevederilor art. 1, alin. (4) din Legea insolvenței.

Anexe:

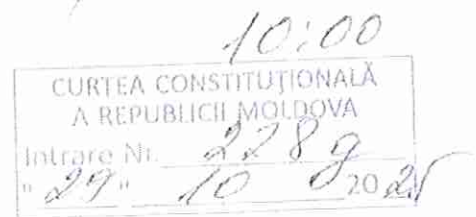
Încheierea din 16 octombrie 2025 pe 3 file;

Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate cu anexe pe 24 file;

Cererea de concretizare a cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate cu anexe pe 13 file.

Judecător al Judecătoriei Chișinău, Gheorghe Mîțu

Executor: greșier, Olga Sușchevici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

*str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova*

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

I. Autorul sesizării:

1. Valentin Strogoteanu, reprezentant al creditorului SRL „Metropolis City”
2. Adresa MD-3121, mun. Bălți, str. Sf.Nicolae 112/E
3. adresa email:

II. Obiectul sesizării:

Prezenta sesizare are ca obiect verificarea constituționalității tezei a doua a art. 145 alin. (2) din Legea insolvenței nr.149 din 29.06.2012 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.193-197, art.663 din 14.09.2013), cu modificările ulterioare și anume:

Textul: „La cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.”

Consider că prevederile nominalizate *supra* nu corespund standardului calității legii și contravin art. 72 și art. 76 din Constituția a Republicii Moldova.

III. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI EXAMINATE DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

La data de 28.12.2023 creditorul SRL „Valen Construct” a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul SRL „Reinvest24 Group”.

Prin Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 02 ianuarie 2024 cererea introductivă a fost admisă spre examinare, iar prin Hotărârea aceleiași instanțe din 27 martie 2024 s-a intentat procesul de insolvență față de SRL „Reinvest 24 Group”, s-a desemnat în calitate de administrator al insolvenței SRL „Reinvest 24 Group”, administratorul autorizat Ōnichevici Natalia, fiind stabilit termen pentru creditorii de înaintare a cererilor de validare a creanțelor data de 14 mai 2024, ședința de validare a creanțelor fiind stabilită pentru data de 30.05.2024, ora 08:45.

La data de 10.05.2025, Tanel Orro din numele creditorului Reinvest24 OU a înaintat cerere cu privire la validarea creanțelor sale față de debitorul insolubil SRL „Reinvest24 Group”.

Prin Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Central nr. 2i-1020/23 din 27.05.2024 s-a dispus restituirea cererii de validare a creanțelor din 10.05.2024 a Reinvest24 OU, rezident al Estoniei, înaintată față de patrimoniul debitorului SRL „Reinvest24 Group”, împreună cu toate înscrisurile anexate. Totodată, s-a explicat potențialului creditor Reinvest24 OU că restituirea cererii de chemare în judecată nu-l împiedică să depună aceeași cerere în mod repetat, cu so-

licitarea de repunere în termen a acesteia, după înlăturarea neajunsurilor menționate.

În motivarea încheierii menționate, instanța de judecată a conchis că cererea de validare a creanțelor, care are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, a fost semnată de Tanel Orro, în calitate de membru al consiliului de administrație al Reinvest24 OU, însă, la cererea de validare a creanțelor nu s-a anexat copia actului de identitate a lui Tanel Orro pentru ca să se poată determina faptul dacă semnătura aplicată pe cererea de validare a creanțelor coincide cu semnătura lui Tanel Orro din actul de identitate.

Mai mult ca atât, actul care confirmă atributele de identificare ale Reinvest24 OU, stabilește că datele despre această persoană juridică sunt valabile pentru data de 20.03.2023, ora 11:45, cererea de validare a creanțelor a fost depusă la data de 10.05.2024, adică peste aproximativ 14 luni de la

data la care au fost certificate datele despre Reinvest24 OU de către notarul Ants Ainson din orașul Tallinn, Estonia.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

1. Prevederile relevante ale Constituției Republicii Moldova:

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 16 Egalitatea

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20 Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop

statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative

Articolul 26
Dreptul la apărare

- (1) Dreptul la apărare este garantat.
- (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.
- (3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

Articolul 54
Restrângerea exercițiului unor drepturi și al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției,
- (3) Prevederile alin.(2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20- 24.
- (4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății,

Articolul 114
Înfăptuirea justiției

Justiția se înfăptuiește în numele legi numai de instanțele judecătorești.

Articolul 115
Instanțele judecătorești

- (1) Justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecători.

2. Prevederile relevante ale Codului de procedură civilă nr. 225 din 30.05.2003

Articolul 116
Repunerea în termen

Articolul 116. Repunerea în termen

- (1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.
- (2) Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul,

data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

(5) Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.

Articolul 22

Egalitatea în fața legii și a justiției

(1) Justiția în cauzele civile se înfăptuiește pe principiul egalității tuturor persoanelor, independent de cetățenie, rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, origine socială, serviciu, domiciliu, loc de naștere, precum și al egalității tuturor organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, subordonare, sediu și de alte circumstanțe.

(2) Privilegiile procesuale ale persoanelor care beneficiază de imunitatea răspunderii civile se stabilesc de prezentul cod și de alte legi, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 26

Contradictorialitatea și egalitatea părților în drepturile procedurale

(1) Procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale.

(2) Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

(3) Instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei.

(4) Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Articolul 27

Disponibilitatea în drepturi a participanților la proces

(1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Articolul 183

Sarcinile de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare

(1) După ce primește cererea de chemare în judecată, judecătorul pregătește cauza pentru dezbateri judiciare pentru a asigura judecarea ei justă și promptă.

(2) Pregătirea pentru dezbateri judiciare este obligatorie pentru orice cauză civilă și are ca scop:

- a) precizarea legii care urmează a fi aplicată și determinarea raporturilor juridice dintre părți;
- b) constatarea circumstanțelor care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei;
- c) stabilirea componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane;
- d) prezentarea tuturor probelor;
- e) evaluarea oportunităților de soluționare a litigiului prin mediere;
- f) examinarea și deciderea în privința cererilor depuse și neexaminăte de instanța de judecată privind efectuarea expertizei, numirea/recuzarea expertului, reclamarea probelor, asigurarea acțiunii;
- g) stabilirea termenelor pentru efectuarea actelor procedurale;
- h) stabilirea locului, a datei, a orei și a duratei ședinței de judecată;
- i) stabilirea ordinii și timpului necesar pentru audierea martorilor, a experților sau a altor persoane, pentru efectuarea altor acte procedurale.

Articolul 193

Ședința de judecată

(1) Examinarea în fond a cauzei se face într-o singură ședință de judecată continuă, care poate fi întreruptă doar în temeliile prevăzute de prezentul cod. În cazul în care legea nu prevede altfel, judecarea cauzelor are loc în ședință de judecată, cu înștiințarea obligatorie a participanților la proces despre locul, data/datele și ora/orele ședinței.

Articolul 203

Soluționarea cererilor și demersurilor participanților la proces

(1) Cererile și demersurile participanților la proces în problema judecării cauzei se soluționează prin încheiere judecătorească. La începutul ședinței de judecată, instanța verifică posibilitatea examinării cauzei în lipsa participantului/participanților citați legal.

Articolul 204

Prezentarea probelor în ședința de judecată

Instanța decide acceptarea probelor în ședință de judecată doar în condițiile art. 119¹.

3. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr.149 din 29.06.2012:

Articolul 1
Scopul și domeniul de reglementare

(1) Scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

(4) Procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Articolul 4
Participanții la procesul de insolvabilitate

(1) Participanți la procesul de insolvabilitate sunt: administratorul provizoriu, administratorul insolvabilității, lichidatorul, creditorii, adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, debitorul sau, după caz, reprezentantul debitorului, alte organe și persoane stabilite în prezenta lege

(2) Organele și persoanele stabilite la alin. (1) trebuie să asigure efectuarea rapidă a actelor și a operațiunilor prevăzute în prezenta lege, realizarea în condițiile legii a drepturilor și a obligațiilor celorlalți participanți la aceste acte și operațiuni.

Articolul 53
Reprezentarea drepturilor creditorilor

(1) În cadrul derulării procedurilor de insolvabilitate, interesele tuturor creditorilor sînt reprezentate de adunarea creditorilor și de comitetul creditorilor, instituite în baza prezentei legi.

(3) Îndreptățit să participe la procedurile de insolvabilitate este acel creditor care a formulat și căruia i s-a validat, total sau parțial, o cerere de înaintare a creanței prin includere în tabelul definitiv al creanțelor și care are dreptul de a participa și de a vota la adunarea creditorilor, inclusiv asupra unui plan de restructurare, de a fi desemnat în calitate de membru al comitetului creditorilor, de a participa la distribuțiile de fonduri rezultate din restructurarea debitorului sau din lichidarea masei debitoare, de a fi informat sau notificat cu privire la desfășurarea procedurilor și de a participa la orice altă procedură reglementată de prezenta lege.

Articolul 141
Statutul juridic al cererii de admitere a creanțelor

(1) Cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art. 19.

(2) Cererea va cuprinde: numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanțelor, precum și mențiuni cu privire la eventualele drepturi de preferință sau garanții.

(3) La cerere se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanțele și actele de constituire de garanții.

Articolul 142
Verificarea creanțelor

(1) Creanțele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvenței, sau de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii necontestate în termenele prevăzute de legi speciale,

Articolul 143 Tabelele creanțelor

(1) Ca rezultat al verificărilor făcute în perioada de observare a debitorului, administratorul provizoriu va întocmi și va înregistra la instanța de insolvență un tabel preliminar cuprinzând toate creanțele împotriva patrimoniului debitorului, precizând că sînt chirografare, garantate, sub condiție sau nescadente și arătînd pentru fiecare numele/denumirea creditorului, suma solicitată de creditor și suma acceptată de administratorul provizoriu.

(4) După intentarea procedurii de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului, administratorul insolvenței/lichidatorul va întocmi tabelul definitiv al creanțelor, care va cuprinde toate creanțele înaintate împotriva patrimoniului debitorului la data intentării procedurii de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului, inclusiv creanțele acceptate în tabelul preliminar. În tabelul definitiv se arată suma solicitată, suma admisă de administratorul insolvenței/lichidator și rangul de prioritate al creanței. Tabelul definitiv al creanțelor se aprobă de către instanța de insolvență la sesiunea de validare a creditorilor.

(5) La expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanța de judecată care examinează cazul de insolvență al debitorului. Creditorii și debitorul au acces la tabelul creanțelor și pot face contestații față de creanțele admise de administrator/lichidator în tabel, precum și asupra celor înlăturate.

(6) O creanță acceptată și inclusă de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de sesiunea de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată. Contestația debitorului nu se opune validării creanței.

(7) În urma verificării tabelului de creanțe definitiv și a materialelor din dosar, cu audierea administratorului/lichidatorului, judecătorul instanței de insolvență va valida creanțele incluse în tabel și necontestate de creditorii semnând în rubrica „Validat” în dreptul fiecărei creanțe trecute în tabel de administrator/lichidator. În cazul depunerii contestațiilor, judecătorul va semna în rubrica „Contestat în dreptul creanței contestate și va consemna personal cu cifre în rubrica „Creanțe cu titlu provizoriu” suma creanței pe care o admite cu titlu provizoriu pe perioada examinării contestației. Judecătorul va menționa în tabel și persoana care a depus contestația. Mențiunile respective vor fi trecute pe cambii și pe alte titluri de creanțe.

(8) Consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator/lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garantați. După validarea creanțelor din tabelul definitiv, numai titularii creanțelor consemnate în tabel pot să participe la votul planului de restructurare sau la orice repartiție de sume, în caz de faliment etc.

Articolul 145 Înaintarea tardivă a creanțelor

(1) Cu excepția cazului în care notificarea intentării procesului s-a făcut cu încălcarea

dispozițiilor prezentei legi, titularul de creanțe, anterior intentării procesului, care nu depune cerere de validare a creanțelor pînă la expirarea termenului de înaintare a creanțelor prevăzut prin hotărîrea instanței de insolabilitate, este decăzut, în ceea ce privește creanțele respective, din următoarele drepturi:

- a) de a participa și de a vota la adunarea creditorilor;
- b) de a înainta și de a retrage candidatura administratorului insolabilității/ lichidatorului;
- c) de a participa la distribuirile de sume în cadrul procedurii de restructurare și/sau al procedurii falimentului;
- d) de a își realiza creanțele împotriva debitorului, a membrilor ori asociațiilor acestuia;
- e) de a înainta propuneri de restructurare a debitorului.

(2) La cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolabilitate constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolabilitate repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.

(3) Încheierea de repunere în termen a cererii de admitere a creanței poate fi contestată cu recurs de administratorul insolabilității/lichidator, de debitor sau de creditori.

(4) Odată cu repunerea în termen a cererii de admitere a creanței, instanța de insolabilitate numește o ședință specială de validare pe cheltuiala creditorului întârziat. La data validării creanței repuse în termen, se rectifică tabelul definitiv al creanțelor.

4. Argumentele în sprijinul afirmațiilor de mai sus.

În speță, consider că, art. 145 alin. (2) din Legea insolabilității nr.149 din 29.06.2012 contravine prevederilor art.7, art.16 alin. (2), art. 20, art. 26 și art.54 ale Constituției RM.

Conform art.7 din Constituție, Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

În acest sens, este efectiv controlul constituționalității normei juridice invocate, care urmează a fi realizat urmare a prezentei sesizări.

Prevederile solicitate spre verificarea constituționalității contravin art.16 alin.(2) al Constituției.

Conform art.16 alin.(2) din Constituție, toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

La fel, art.145 alin. (2) din Legea insolabilității nr.149 contravine art.20 din Constituție, care instituie principiul accesului la justiție din care derivă dreptul la un proces echitabil.

Totodată urmează de menționat că, principiul "egalității armelor" reprezintă un element al conceptului mai larg de proces echitabil. Cerința egalității armelor, în sensul unui echilibru just" între părți, se aplică în principiu, atât în materie civilă, cât și penală (Feldbrugge împotriva Țărilor de Jos, pct. 44).

Egalitatea armelor implică obligația ca fiecareia dintre părți să i se ofere o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza - inclusiv probele - în condiții care să nu o situeze într-o situație de dezavantaj net față de partea adversă.

Astfel, considerăm că unele prevederi ale art. 145 alin.(2) din Legea insolabilității nr.149, nu întrunesc condițiile de calitate, claritate, precizie și previzibilitate pe care în mod obligatoriu trebuie să le întrunească un text de lege, generînd în acest mod confuzie și incertitudine în raporturile juridice pe

care le reglementează, fapt ce contravine prevederilor art. 23 alin. (2) din Constituția RM.

Textul art. 145 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149/2012, în partea ce permite repunerea în termen a cererii de admitere a creanțelor „dacă termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului”, ridică serioase probleme de compatibilitate cu prevederile constituționale privind accesul la justiție, egalitatea în fața legii și securitatea juridică. Sintagma „circumstanțe legate de persoana creditorului” este una vagă, lipsită de conținut juridic precis și previzibil, ceea ce lasă instanței de judecată o marjă excesiv de largă de apreciere. Această lipsă de claritate contravine exigențelor art. 23 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia legea trebuie să fie accesibilă, clară și previzibilă, astfel încât destinatarii normei să își poată conforma conduita în mod corespunzător.

Mai mult, aplicarea acestei prevederi are consecințe disproporționate asupra interesului colectiv al creditorilor și asupra interesului debitorului. Termenele în procedura de insolvență, inclusiv cele pentru declararea creanțelor, sunt stabilite cu caracter peremptoriu, în scopul asigurării celerității și securității raporturilor juridice. Admiterea repunerii în termen pe motivul generic al unor „circumstanțe legate de persoana creditorului” pune în pericol stabilitatea procedurii, afectează predictibilitatea masei credale și creează un privilegiu nejustificat în favoarea unui creditor care nu a dat dovadă de diligența necesară. În acest mod, se creează o discriminare evidentă între creditorii care au respectat termenele și obligațiile procedurale și cei care, invocând motive subiective, obțin repunerea în termen. Situația contravine principiului egalității în fața legii, consacrat de art. 16 din Constituție, și principiului proporționalității, întrucât protecția excesivă a unui singur creditor aduce atingere drepturilor celorlalți participanți la procedură.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dreptul de acces la instanță implică și obligația părților de a manifesta diligența necesară în apărarea drepturilor lor, neputând invoca propria neglijență pentru a justifica depășirea termenelor legale.

Considerăm că respectarea termenelor procedurale este o condiție legitimă și proporțională pentru garantarea unui proces echitabil. Prin urmare, introducerea în legislația națională a unei clauze vagi, care permite repunerea în termen în baza unor circumstanțe strict subiective, imputabile creditorului, contravine standardelor CEDO privind securitatea juridică și egalitatea armelor.

În speța concretă, creditorul a depus inițial cererea de validare a creanței în termen, însă fără a respecta condițiile de formă prevăzute de art. 141 din Legea insolvenței nr. 149/2012, motiv pentru care cererea a fost restituită. Restituirea echivalează procesual cu inexistența cererii și nu produce efecte juridice. În aceste condiții, solicitarea ulterioară de repunere în termen pe motivul că „nu a fost respectat termenul din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului” nu poate fi acceptată, întrucât lipsa de conformitate a cererii se datorează exclusiv culpei creditorului și nu unor împrejurări obiective, insurmontabile, care să justifice o derogare de la termenele legale.

Ulterior, la data de 03.07.2024, Reinvest24 OU a înaintat o nouă cerere de admitere a creanțelor, cu solicitarea repunerii în termen a cererii respective.

Astfel, prevederea criticată favorizează disproporționat un creditor neglijent și lasă instanței o libertate excesivă de interpretare, cu riscul unor aplicări arbitrare, ceea ce contravine atât principiului securității juridice, cât și principiului egalității între participanții la procedură. Prin urmare, sintagma „circumstanțe legate de persoana creditorului” din art. 145 alin. (2) al Legii insolvenței nr. 149/2012 trebuie declarată neconstituțională, întrucât aduce atingere dispozițiilor art. 16, art. 20 și art. 23 alin. (2) din Constituție și se află în contradicție cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Reieșind din considerentele expuse în sprijinul sesizării, solicit Curții Constituționale a Republicii Moldova:

1. Admiterea spre examinare a prezentei sesizări;
2. Verificarea constituționalității dispoziției cuprinse în art. 145 alin. (2) din Legea insolvențabilității nr. 149/2012, în partea ce permite repunerea în termen a cererii de admitere a creanțelor „dacă termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului”;
3. Declararea neconstituțională a textului din art. 145 alin. (2) din Legea insolvențabilității nr. 149/2012: „dacă termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului” publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 193–197/663 din 14 septembrie 2013, ca fiind contrar art. 16, art. 20 și art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova;

Declarația și semnătură

Declar pe propria onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt veridice.

Data 22 septembrie 2025

Locul: mun. Chișinău

Lista documentelor anexate:

- Copia a extrasului eliberat de ASP pe numele SRL „Metropolis City”;
- Copia Încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Central nr. 2i-1020/23 din 27.05.2024

Cu respect,

**Administrator SRL „Metropolis City”
Strogoteanu Valentin**

Digitally signed by Strogoteanu Valentin
Date: 2025.09.22 16:20:20 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28,

Chișinău MD 2004,

Republica Moldova

SUPLIMENT LA SESIZAREA

*prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție
privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată la data de 22 septembrie 2025
în cadrul Dosarului nr. 2I-1020/23*

I. Autorul sesizării:

1. Valentin Strogoteanu, reprezentant al creditorului SRL „Metropolis City”
2. Adresa MD-3121, mun. Bălți, str. Sf.Nicolae 112/E
3. adresa email:

II. Obiectul sesizării:

Obiectul sesizării înaintate a vizat verificarea constituționalității tezei a doua a art. 145 alin. (2) din Legea insolvenței nr.149 din 29.06.2012 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.193-197, art.663 din 14.09.2013), cu modificările ulterioare și anume: Textul: „La cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.”

În sesizarea înaintată a fost prezentată argumentarea prevederilor nominalizate supra nu corespund standardului calității legii și contravin prevederilor constituționale ale Republicii Moldova.

Analizînd suplimentar sesizarea depusă, am constatat ca de fapt mai este un articol neconstituțional în legea insolvenței și anume art. 1 alin. (4) din Legea Insolvenței nr. 149/2012, fapt pentru care solicităm completarea sesizării privind declararea neconstituționalității art. 145 (2) în partea sintagmei ” „dacă termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului”, cît și textul art. 1 alin. (4) „Procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi”.

III. Informații pertinente despre cazul dedus Judecării instanței de drept comun

În cadrul Dosarului nr. 2i-1020/23, ridicarea excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a verifica dacă art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149/2012 este constituțional în măsura în care, la examinarea cererii de repunere în termen a cererii de validare, instanța de insolvență va putea să aplice, în mod alternativ sau concurent, atât dispozițiile art. 116 din Codul de procedură civilă, cât și pe cele ale art. 145 din Legea insolvenței.

Formularea actuală a textului legal („Procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi”) generează o lipsă de previzibilitate și claritate normativă, întrucât nu stabilește criterii clare de delimitare între sfera de aplicare a normei generale (art. 116 CPC) și cea a normei speciale (art. 145 din Legea insolvenței).

Această ambiguitate normativă permite instanței să aleagă, în mod arbitrar, între două reglementări diferite – una generală, care conferă o aplicabilitate mai largă instituției repunerii în termen (art. 116 CPC), și alta specială, care impune condiții mai stricte, inclusiv obligația expresă a creditorului de a motiva cauzele obiective ale omiterii termenului pe unul din temeiurile expres prevăzute de lege (art. 145 alin. (2) din Legea insolvenței).

Prin urmare, textul art. 1 alin. (4), în forma sa actuală, creează incertitudine juridică, contravenind principiilor de legalitate, previzibilitate și securitate a raporturilor juridice, garantate de art. 20 și art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

După cum rezultă din materialele cauzei, în cadrul Dosarului nr. 2i-1020/23, cererea de repunere în termen înaintată de către potențialul creditor a fost întemeiată formal pe prevederile art. 145 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149/2012.

În consecință, instanța de insolvență, în virtutea textului art. 1 alin. (4) din Legea Insolvenței nr. 149/2012, poate examina cererea de repunere în termen prin prisma prevederilor generale ale Codului de Procedură Civilă, omițând faptul că legea insolvenței reglementează exhaustiv acest aspect prin art. 145, care stabilește condiții, efecte și proceduri distincte, specifice și derogatorii.

IV. Obiectul seszării

Or, potrivit principiului *lex specialis derogat legi generali*, atunci când două norme reglementează aceeași materie, cea specială are prioritate de aplicare față de cea generală. Legea insolvenței reprezintă o lege special-procedurală, având ca obiect reglementarea unei proceduri colective, de interes public, cu reguli proprii privind termenele, participanții, validarea creanțelor și efectele acestora.

Prin urmare, Codul de procedură civilă se aplică doar subsidiar, adică numai în măsura în care Legea insolvenței nu reglementează o anumită situație.

Textul actual al art. 1 alin. (4) omite această precizare esențială, ceea ce îl face contrar principiului clarității, previzibilității și calității legii, consacrat de art. 23 alin. (2) din Constituție.

În lipsa unei delimitări clare între domeniul de aplicare al CPC și al Legii insolvenței, destinatarul normei — fie el creditor, debitor sau instanță — nu poate anticipa regimul procedural corect aplicabil situației juridice concrete.

Această ambiguitate legislativă conduce la practici judiciare neuniforme, în care instanțele ar putea interpreta diferit raportul dintre cele două acte normative, cu consecința afectării principiului securității juridice, accesului efectiv la justiție și egalității între participanții la procedura de insolvență (art. 16 și 20 din Constituție).

Pentru a corespunde standardului constituțional de calitate a legii, dispoziția art. 1 alin. (4) ar fi trebuit să prevadă o formulare diferită:

„Procesul de insolvență se desfășoară potrivit prevederilor Codului de procedură civilă numai în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.”

Aceasta este formularea utilizată în alte jurisdicții europene (ex. România – art. 342 alin. (2) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență¹), care reflectă interpretarea corectă și conformă principiului specialității.

Textul ar trebui să fie reformulat: „Dispozițiile prezentei legi se completează, în măsura în care nu contravin, cu cele ale Codului de procedură civilă și ale Codului civil.”

O asemenea redactare ar elimina orice echivoc privind raportul dintre legea specială și normele generale, consacrand în mod clar principiul *lex specialis derogat legi generali* și garantând aplicarea unitară a normelor procedurale în materia insolabilității.

Articolul 1 alin. (4) din Legea insolabilității, prin formularea sa ambiguă și lipsită de delimitare între domeniile de aplicare ale CPC și ale LI, contravine art. 23 alin. (2) din Constituție precum și art. 20, generând riscul aplicării arbitrare a legii și al tratamentului inegal al participanților la proces.

Având în vedere să în situația practică descrisă se intersectează principiul subsidiarității Codului de procedură civilă cu caracterul special al Legii insolabilității nr. 149/2012, se impune necesitatea verificării constituționalității prevederilor art. 1 alin. (4) în coraport expres cu prevederile art. 145 alin. (2) din Legea Insolabilității nr. 149/2012.

V. Prevederi legale relevante

1. Prevederile relevante ale Constituției Republicii Moldova

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 16

Egalitatea

- (1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.
- (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20

Accesul liber la Justiție

¹ Art. 342 al Legii României nr. 85/2014 prevede că: „Dispozițiile prezentei legi se completează, în măsura în care nu contravin, cu cele ale Codului de procedură civilă și ale Codului civil.”

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

2. Prevederile relevante ale Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova

Articolul 116 Repunerea în termen

Articolul 116. Repunerea în termen

(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(2) Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

(5) Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.

3. Prevederile relevante ale Legii Insolvenței nr. 149/2012

Articolul 1 Scopul și domeniul de reglementare

(1) Scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuția produsului finit.

(2) Prezenta lege este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăților de asigurări, organismelor de plasament colectiv cu personalitate juridică, companiilor fiduciare, organizațiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit., precum și maselor succesoriale lăsate de persoanele fizice, indiferent de faptul dacă desfășurau sau nu activitate de întreprinzător Prezenta lege nu se aplică băncilor.

(3) Statul, unitățile administrativ-teritoriale și persoanele juridice de drept public nu sînt subiecte ale insolvenței.

(4) Procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Articolul 145

Înaintarea tardivă a creanțelor

(1) Cu excepția cazului în care notificarea intentării procesului s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi, titularul de creanțe, anterior intentării procesului, care nu depune cerere de validare a creanțelor pînă la expirarea termenului de înaintare a creanțelor prevăzut prin hotărîrea instanței de insolvență, este decăzut, în ceea ce privește creanțele respective, din următoarele drepturi:

a) de a participa și de a vota la adunarea creditorilor;

b) de a înainta și de a retrage candidatura administratorului insolvenței/ lichidatorului;

c) de a participa la distribuiri de sume în cadrul procedurii de restructurare și/sau al procedurii falimentului;

d) de a își realiza creanțele împotriva debitorului, a membrilor ori asociațiilor acestuia;

e) de a înainta propuneri de restructurare a debitorului.

(2) La cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.

(3) Încheierea emisă pe marginea cererii de repunere în termen a cererii de admitere a creanței poate fi contestată cu recurs de administratorul insolvenței/lichidator, de debitor sau de creditor.

(4) Odată cu repunerea în termen a cererii de admitere a creanței, instanța de insolvență numește o ședință specială de validare pe cheltuiala creditorului întârziat. La data validării creanței repuse în termen, se rectifică tabelul definitiv al creanțelor.

VI. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Prin prezenta cerere se solicită completarea sesizării depuse anterior privind controlul constituționalității art. 145 alin. (2) din Legea insolabilității nr. 149/2012, prin extinderea obiectului examinării și asupra art. 1 alin. (4) din aceeași lege.

Necesitatea completării rezultă din faptul că, în sesizarea inițială, autorul a făcut referire la art. 116 din Codul de procedură civilă ca normă concurentă aplicată de instanțele de insolabilitate, dar a omis să indice expres art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității, care constituie temeiul normativ direct al acestei aplicări eronate.

Reieșind din considerentele expuse, solicit Curții Constituționale a Republicii Moldova:

1. Să admită spre examinare prezenta cerere de completare a sesizării din 22 septembrie 2025, prin care se extinde obiectul controlului de constituționalitate și asupra art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149/2012;
3. Să verifice constituționalitatea dispoziției cuprinse în art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149/2012, care prevede că „Procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi”, întrucât această redactare neclară și lipsită de delimitare între domeniile de aplicare ale Codului de procedură civilă și ale Legii insolabilității determină confuzie în aplicarea normelor procedurale, permite interpretări arbitrare și afectează principiile securității juridice și accesului efectiv la justiție (art. 20 și art. 23 alin. (2) din Constituție);
4. Să declare neconstituționale:
 - o sintagma din art. 145 alin. (2) „dacă termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului”;
 - o precum și textul art. 1 alin. (4) „Procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi”, ca fiind contrare art. 16, art. 20 și art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

Cu respect,
Administrator SRL „Metropolis City”
Strogoteanu Valentin

Digitally signed by Strogoteanu Valentin
Date: 2025.10.08 15:04:25 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

ÎN C H E I E R E
În numele legii

16 octombrie 2025
Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței:
Judecător
Grefier

Gheorghe MÎȚU
Olga SUȘCHEVICI

mun. Chișinău

Cu participarea:

Lichidatorului S.R.L. "REInvest24 Group" – Onichevici Natalia
Reprezentantului potențialului creditor "REINVEST24" OU – avocatul stagiar Catrinescu Vasile

În lipsa:

Reprezentantului creditorului SRL "Metropolis City", legal citat

Examinînd în ședința de judecată publică cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului "[...] dacă termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului [...]" din conținutul art. 145, alin. (2) din Legea insolvenței și a prevederilor art. 1, alin. (4) din Legea insolvenței, înaintată de reprezentantul creditorului SRL "Metropolis City" la examinarea cererii de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor înaintată de potențialul creditor "REINVEST24" OU față de S.R.L. "REInvest24 Group",

A C O N S T A T A T :

La data de 28.12.2023 creditorul SRL "Valen Construct" a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul SRL "Reinvest24 Group".

Prin Încheierea Judecătoriai Chișinău (sediul Central) din 02 ianuarie 2024 cererea introductivă a fost admisă spre examinare, iar prin Hotărîrea aceleiași instanțe din 27 martie 2024 s-a intentat procesul de insolvență față de SRL "Reinvest 24 Group", s-a desemnat în calitate de administrator al insolvenței SRL "Reinvest 24 Group", administratorul autorizat Onichevici Natalia, fiind stabilit termen pentru creditorii de înaintare a cererilor de validare a creanțelor data de 14 mai 2024, ședința de validare a creanțelor fiind stabilită pentru data de 30.05.2024, ora 08:45.

Prin Încheierea Judecătoriai Chișinău (sediul Central) din 10 iulie 2024 s-a dispus trecerea la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului debitorului S.R.L. "REInvest 24 Group", IDNO: 1021600021472, cu sediul în mun. Chișinău, str. Alexandru Hâjdeu, 47, MD-2001, fiind investit în funcția de lichidator al S.R.L. "REInvest 24 Group", administratorul autorizat Onichevici Natalia, autorizație nr. 42 din 14.01.2015, eliberată de Ministerul Justiției al RM, cu stabilirea atribuțiilor prevăzute de art. 66 Legea insolvenței, inclusiv privind valorificarea și lichidarea masei debitoare.

La data de 03.07.2024 "REINVEST24" OU a depus cerere de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor față de S.R.L. "REInvest24 Group"

La data de 22.09.2025 reprezentantul creditorului SRL "Metropolis City" a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului "[...] dacă termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului [...]" din conținutul art. 145, alin. (2) din Legea insolvenței.

Ulterior, la data de 08.10.2025 a înaintat cerere de concretizare a cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, prin care, pe lângă cerințele expuse în cererea inițială privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, a solicitat și ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1, alin. (4) din Legea insolvenței, din care rezultă că: "procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu

prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.”

În ședința de judecată reprezentantul creditorului SRL "Metropolis City" nu s-a prezentat, deși a fost legal citat, dar a solicitat examinarea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în lipsa sa, astfel încât, în temeiul art. 206, alin. (1) CPC, s-a dispus examinarea cererii în lipsa sa.

În ședința de judecată reprezentantul potențialului creditor "REINVEST24" OU – avocatul stagiar Catrinescu Vasile a solicitat respingerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, atât în varianta inițială, cât și concretizată.

În ședința de judecată lichidatorul S.R.L. "REInvest24 Group" – Onichevici Natalia a lăsat la discreția instanței de judecată soluționarea acestei cereri.

Audiind participanții la proces, studiind cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată ajunge la concluzia că aceasta urmează să fie admisă, din următoarele considerente.

Din prevederile art. 12¹, alin. (1)-(3) CPC rezultă că: în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Din prevederile art. 135, alin. (1), lit. g) din Constituție rezultă: Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Potrivit pct. 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate): "[...] controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. [...] dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitate sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legiuitoare cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale”.

Potrivit pct. 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a statuat că: "[...] judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

[...] verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82”.

Din conținutul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate atât în varianta depusă inițial, cât și în varianta concretizată rezultă că se solicită verificarea constituționalității textului "[...] dacă termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului [...]" din

conținutul art. 145, alin. (2) din Legea insolvenței și a prevederilor art. 1, alin. (4) din Legea insolvenței, prin prisma art. 16, 20, 23, alin. (2) din Constituție.

Ținând cont de faptul că au fost întrunite toate condițiile prevăzute de art. 12¹, alin. (2) CPC, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea înaintată urmează să fie admisă.

Argumentele expuse de către reprezentantul potențialului creditor "REINVEST24" OU, avocatul stagiar Catrinescu Vasile referitor la faptul că cererea urmează a fi respinsă pe motiv că anterior Curtea Constituțională a supus controlului de constituționalitate atât prevederile art. 145, alin. (2) din Legea insolvenței, fiind emisă în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 23 din 16.02.2021 de inadmisibilitate a sesizării nr. 174g/2020, cât și prevederile art. 1, alin. (4) din Legea insolvenței, fiind emisă în acest sens Decizia nr. 64 din 13.05.2021 de inadmisibilitate a sesizării nr. 11g/2021 sunt apreciate critic de instanța de judecată, deoarece simplul fapt al existenței unor *decizii de inadmisibilitate* nu constituie temei de respingere a cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, prin prisma prevederilor art. 12¹, alin. (2), lit. d) CPC, deoarece pentru a adopta o asemenea soluție este necesar să existe o *hotărâre* a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate și nu o decizie de inadmisibilitate a unei/unor sesizări.

Mai mult ca atât, Curtea Constituțională a statuat în repetate rânduri că deși prevederile contestate au mai constituit anterior obiect al controlului constituționalității, aceasta urmează a verifica sesizarea prin prisma altor argumente și critici.

Deci, aspectul privind admisibilitatea sau inadmisibilitatea sesizării urmează a fi stabilit exclusiv de către Curtea Constituțională, instanța de judecată neavând o asemenea competență.

Astfel, se constată că deși normele juridice contestate au mai făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate, iar Curtea Constituțională a verificat constituționalitatea atât a prevederilor art. 145, alin. (2), cât și a prevederilor art. 1, alin. (4) din Legea insolvenței, în prezenta cauză, autorul sesizării a solicitat controlul de constituționalitate al textului "[...] dacă termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului [...]" din articolul art. 145, alin. (2) din Legea insolvenței și a prevederilor art. 1, alin. (4) din Legea insolvenței, prin prisma art. 16, 20, 23, alin. (2) din Constituție, invocând argumente diferite asupra temeiniciei cărora este în drept să se expună doar Curtea Constituțională.

Reieșind din cele expuse mai sus, în temeiul art. 135, alin. (1), lit. a) și g) Constituție, art. 12¹, alin. (1) și (3) CPC, instanța de judecată,

DISPUNE:

Se admite cererea reprezentantului creditorului SRL "Metropolis City" de ridicare a excepției de neconstituționalitate a textului "[...] dacă termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului [...]" din conținutul art. 145, alin. (2) din Legea insolvenței și a prevederilor art. 1, alin. (4) din Legea insolvenței.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a textului "[...] dacă termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului [...]" din conținutul art. 145, alin. (2) din Legea insolvenței și a prevederilor art. 1, alin. (4) din Legea insolvenței.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere și sesizările privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu anexe.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Gheorghe MÎȚU